

בתי המשפט

א 084430/99		בית משפט השלום תל אביב-יפו	
04/04/2004	תאריך:	כב' השופטת דניה קרת - מאיר	בפני:

בעניין: מציצים בנמל בע"מ

התובעת

נגד

1. עיריית תל - אביב

2. איגוד ערים אזור (ביוב)

הנתבעים

נגד

1. יצחק אברבוך (מודד)

2. קרן תל אביב לפיתוח

3. אל-הר הנדסה ובניין בע"מ

4. הפניקס הישראלי - חברה לביטוח בע"מ

5. גוהר מהנדסים בע"מ

6. קראוס תעשיות מתכת בע"מ

הצדדים השלישיים

פסק - דין

1. עילת התביעה

בכתב התביעה נאמר כי התובעת היא חברה המנהלת מסעדה, מזנון ושירותי חוף ב"חוף מציצים", סמוך לנמל ת"א הישן עבור חברת ניו-אלי בע"מ (להלן: "החוף"). זאת מכוח זכיייתה במכרז אשר פורסם ע"י חברת אתרים שהיא חברה עירונית הנמצאת, בין היתר, בבעלות הנתבעת 1 (להלן: "העירייה").

בגין ניהול והפעלת המזנון משלמת התובעת דמי שכירות.

עוד נאמר כי הנתבע 2 (להלן: "איגוד ערים") הינו תאגיד הפועל מכוח חוק איגודי ערים, תשט"ו-1955 אשר אחראי בין היתר, לאופן הזרמתם ושפכתם של מי ביוב באזור דן.

כתב התביעה מתייחס לשני אירועים של זיהום חופים בגינם נגרמו לתובעת, לטענתה, נזקים אשר פיצוי בגינם נדרש בכתב התביעה.

האירוע הראשון מתייחס לזיהום חופים מאוג' 98'. בכתב התביעה נאמר כי ביום 20.8.98 זוהמו מימי חוף ת"א במי ביוב אשר הוזרמו אליהם. כתוצאה מחשש ממשי לבריאות המתרחצים, ניתנה ע"י משרד הבריאות הוראה לסגירת החוף עד להשלמת הבדיקות המתחייבות. כתוצאה מסגירת החוף, אשר נמשכה לטענת התובעת למעלה משבוע, הוסבו לתובעת הפסדים כספיים כבדים שכן המזנון נותר שומם. כמו כן נגרמו לה עוגמת נפש, הוצאות ופגיעה במוניטין. התובעת ציינה כי חודש אוג' הוא החודש הנחשב לשיא העונה והזיהום הדיר רגליהם של אלפי מתרחצים מהחוף. הנזקים אשר נגרמו לתובעת עולים לסכום של 540,000 ₪. זאת בגין הפסד הכנסות של 17 יום במהלכם הוכרזו חוף שרתון וחוף הילטון בת"א כאסורים לרחה ובמשך 8 ימים נוספים, שהם השפעה ישירה של נזקי הימים בהם הוכרז החוף כאסור לרחה. חלק מהנזק מתייחס גם למלאי שניזוק והושמד לטענת התובעת. התובעת טענה כי הן העיריה והן איגוד ערים אחראים לשפיכת מי הביוב ולזיהום מי הים בחוף.

האירוע השני מתייחס לזיהום חופים באוג' 99'. התובעת טענה כי ביום 19.8.99 הכריז משרד הבריאות פעם נוספת על סגירת חוף הילטון, שרתון וחופים אחרים, בגין זרימת שפכי ביוב נוספת בכמות אדירה למי החוף של ת"א. הרחה נאסרה, החוף נותר שומם והמצילים והפקחים לא התירו כניסה אליו. התובעת טענה כי נודע לה שמדובר במחדלים מתמשכים וכוללים של הנתבעים, אשר אינם מתחזקים את צינורות הביוב העירוניים. ידוע לתובעת כי מדובר בעיקר בצינור ביוב ישן של העיריה. לדעת התובעת, התרשלו הנתבעים בכל הקשור לטיפול בביוב העירוני הנשפך לים. הנזקים הנטענים בגין אירוע זה עולים לסכום של 500,000 ₪. הן העיריה והן איגוד ערים הכחישו כל אחריות לאירוע. עוד נטען על ידן כי הנזקים הנדרשים מוכחשים וכי אין כל קשר סיבתי בין הנתען בכתב התביעה לבין הנזקים שהם מופרכים וללא כל אחיזה במציאות. העיריה ואיגוד ערים שלחו הודעות צד ג'.

לאחר שנשמעו ראיות בתיק במהלך מספר רב של ישיבות, הגיעו התובעת, הנתבעים והצדדים השלישיים להסדר דיוני, בדבר הסדר חלוקת האחריות בין הנתבעים לבין הצדדים השלישיים באשר לאירוע הנתען מאוג' 98'. לאור זאת, הוסכם כי יוגשו סיכומי כל הצדדים בשאלת הנזק הנתען בלבד. הצדדים הגיעו להסדר מבלי שהוא יהווה הודאה בטענה כלשהי של מי מהם, מתוך רצון טוב ולפנים משורת הדין.

באשר לאירוע מאוג' 99 המתייחס לתובעת ולנתבעים בלבד - לגביו נשמעו כל הראיות - הוסכם כי יוגשו סיכומים הן בשאלת האחריות והן בשאלת הנזק.

2. טיעוני התובעת ביחס לנזק אשר נגרם לה כתוצאה משני האירועים נשוא התביעה

למרות ההסדר הדיוני שבין כל הצדדים בדבר חלוקת האחריות בגין האירוע הראשון, בחרה התובעת במסגרת הסיכומים לחזור ולהתייחס לטענותיה בעניין האחריות לנזקי זיהום החופים באוג' 98.

איני רואה מקום לחזור ולהדרש לשאלה זו והנושא העיקרי הרלוונטי לעניין בחינת הנזק הינו נושא מועדי סגירת החוף.

האירוע הראשון ארע ביום 19.8.98 כאשר ניזוק צינור ביוב של איגוד ערים במהלך קידוח קרקע ליציקת כלונסאות יסוד לצורך הקמת מבנה עבור צופי יפו. מי הביוב פרצו והציפו את שטח אתר צופי יפו.

מתצהירו של מר **יעקב אריאב**, המשמש כמהנדס ראשי באיגוד ערים לביוב, עולה כי הצינור אשר נפגע באירוע הראשון עובר בתוואי צפון-דרום ממוצאו הצפוני באזור רידינג בת"א ועד למוצאו הדרומי במכון הטיהור בראשון לציון. לצינור, שאורכו כ- 18,000 מ' יש שתי יציאות להגלשת חירום לים: האחת, שהיא העיקרית, בתחנת רידינג והשניה, שהיא מצומצמת יותר, ביפו בשדרות ירושלים מול תחנת השאיבה "בסה".

ביום 19.8.98 התקבלה הודעה באיגוד ערים, לפיה קיימת הצפת ביוב ענקית באזור גן דוידוב ביפו. עם קבלת ההודעה יצאו אנשי איגוד ערים לאתר והגיעו לשם בשעה 20:40. התברר כי הקבלן המבצע פגע בעת קידוח קרקע באחד משני צינורות האיגוד העוברים מתחת לאתר הבניה של צופי יפו. בשעה 20:45 הופסקה הזרמת הביוב בשני הצינורות המקבילים ובוצעה הגלשת מי שפכים לים. אריאב הסביר כי עפ"י הנוהלים רשאי איגוד ערים להזרים שפכים לים עפ"י אישור מראש בתקופת החורף וכן בכל מצב חירום שנוצר, כאשר הדיווח נעשה בדיעבד.

בבוקר לאחר האירוע החלו פעולות התיקון אשר הושלמו ביום 20.8.98 בערב. לאחר שבמהלך הלילה עבד הצינור בהצלחה נמשכה ההזרמה באופן תקין במשך 3 ימים נוספים. ביום 23.8.98 פרץ שוב זרם של מי שפכים מהצינור.

במהלך התיקון השני לא הוגלשו מי שפכים לים, מלבד הגלשה בלתי משמעותית בימים 29.8.98-30.8.98. לדברי אריאב, עולה מדו"ח משרד הבריאות כי החופים אושרו לרחצה תוך יומיים לאחר כל אחת מהגלשות החירום, למרות שבפועל לא נסגר חוף הרחצה למתרחצים.

עובדות אלה, כפי שהובאו בתצהירו של המהנדס אריאב, תואמות בעיקרון את טענתה הראשונית של התובעת בכתב התביעה, על פיה נסגר החוף במשך כשבוע (אם כי בסעיף מאוחר יותר נטען, כאמור, כי החוף היה סגור במשך 17 ימים).

לטענת התובעת, עליה חזר מנהל התובעת מר יחזקאל כהן (להלן: "כהן"), על פיה נסגר החוף במשך 17 יום, לא הונחה תשתית ראייתית.

מטעמה של התובעת העיד מר **טוביה עבודי** (להלן: "עבודי"). בתצהירו נאמר כי הוא מציל במשך 30 שנה בחופי ת"א ושימש כמציל ב"חוף מציצים" במהלך 6 שנים לפני מתן עדותו. לדבריו, בעקבות שני אירועי ההצפות באוג' 98 ובאוג' 99 הורה לכל המתרחצים שלא להכנס למים עקב זיהום, לכלוך וצחנה. עבודי העיד כי את ההוראה שלא להכנס למים קיבל מהמנהלים הישירים שלו, אשר הורו לו להכריז ברמקולים כל כמה דקות כי המים מזוהמים והרחצה אסורה. את ההוראות קיבלו אותם מנהלים ממשד הבריאות. עבודי העיד כי בשתי התקופות הממושכות בהן היתה הצפת ביוב והחוף זוהם - לא הגיעו אנשים לחוף והחוף היה ריק.

במסגרת חקירתו הנגדית נשאל עבודי אם זה נכון כי אין הוא יודע לומר כמה ימים היה החוף סגור בשנת 98 וכמה ימים בשנת 99.

תשובתו היתה: **"ימים במדויק לא אוכל להגיד לך אבל היו, היו מספיק ימים"** (עמ' 19 לפרו'). עבודי נשאל גם האם פתאום ביום אחד הפסיקו האנשים לבוא או האם מדובר בתהליך הדרגתי. לכך ענה כי יש הדרגתיות מסוימת ובכל מקרה לא סגרו את החוף. **"לא סגרו את החוף, לא סוגרים חוף. גם כשיש זיהום לא סוגרים. יש עבריינים שנכנסים, אנשים לא נכנסים, אנו מנענו מהם"**. (עמ' 19 לפרו').

עבודי נשאל אם החוף היה שומם והתשובה היתה **"ברור שלא היה שומם, אבל הכמות ירדה די הרבה"**. עוד העיד עבודי כי אחרי שמכריזים שאפשר שוב להתרחץ בים, לוקח כמה ימים עד שהים מתמלא.

מטעם איגוד ערים הוגשה תעודת עובד ציבור של מהנדסת **ולרי פוהולירס**, בקשר לאירוע משנת 98. לתעודת עובד ציבור זו צורף דו"ח משרד הבריאות. מדו"ח זה עולה כי העיריה לא סגרה בפועל את החופים לרחצה, מהטעם שלא קיבלה את שיקולי משרד הבריאות. העיריה סברה כי יש להמתין עד קבלת תוצאות הדיגום מיום 20.8.98 על מנת להחליט אם ואיזה חופים לסגור. החלטה זו נעשתה, לפי הדו"ח, על ידי מנכ"ל העיריה בהתייעצות ובהסכמה של מפקח רחצה מחוזי של משרד הבריאות.

מאותו דו"ח גם עולה כי תוצאות הדגימות אשר התקבלו ביום 22.8.98 היו תקינות וביום 23.8.98 הוחלט לפתוח את כל חופי ת"א חזרה.

מכל האמור לעיל עולה כי סגירת החוף המיועדת היתה למספר ימים בלבד. גם אם היתה ירידה במספר המתרחצים בעקבות הזיהום, אין מדובר בסגירה של 17 יום כפי שנטען ע"י התובעת.

אין לכן כל מקום לטענת התובעת במסגרת הסיכומים, על פיה לא הגיעו מתרחצים לחוף - לא רק בתקופה שבה ניתנה הוראה של משרד הבריאות לאיסור הרחצה בים, אלא גם חודשיים לאחר מכן בגין תופעה אותה כינתה התובעת: **AFTER SHOCK**.

באשר לאירוע בשנת 99', אין בפני ראייה ישירה כלשהי בדבר סגירת החופים. בתעודת עובד ציבור של מהנדסת ולרי פוהולירס המתייחסת לשנת 99', אשר צרפה את דו"ח משרד הבריאות בקשר לזיהום מי ים בחופי הרחצה הילטון ושרתון בין התאריכים 18.8.99 ועד ל-30.8.99 - אין זכר להוראה כלשהי בדבר סגירת החופים.

לכן, גם אם נקבל את טענתה הסבירה של התובעת על פיה היתה ירידה במספר המתרחצים בחוף בעקבות הזיהום - יש לצאת מתוך הנחת עבודה כי הן בשנת 98' והן בשנת 99' היתה ירידה במספר המתרחצים ב"חוף מציצים", בגין בעיות הזיהום הנובעות מהצפות הביוב, במשך תקופה שלא עולה על 14 - 21 יום.

לאור האמור לעיל, יש להתייחס לטענות התובעת בדבר הנזקים אשר נגרמו לה בגין שני האירועים.

כפי שהעיד כהן במהלך חקירתו הנגדית, מתבססת תביעתו על חוות הדעת של רוי"ח עטרי שכן, כלשונו: **"כל החישובים עשה רואה החשבון, זה תפקיד שלו"** (עמ' 9 לפרו'). **"הכל רשום אצל רואה החשבון, יבוא לפה תשאל אותו"** (עמ' 17 לפרו').

בחוות הדעת מטעם התובעת, אשר נערכה ע"י רוי"ח עטרי, נעשתה הערכת נזק בדרך זהה הן לגבי האירוע של שנת 98' והן לגבי האירוע של שנת 99'.

לגבי כל אחד מהאירועים צוינו הנתונים הבאים: מלאי מצרכים לחודשים יולי ואוגוסט לגביו הצהירה התובעת כי הוא התקלקל והושמד; רווח על המלאי בשיעור 50% משווי המלאי שהושמד; שכ"ד ל-3 חודשים; משכורת של 20 עובדים אשר שולמה לחודשים אוגוסט עד אוקטובר וחיוב ארנונה ל-3 חודשים. לפי חישוב זה הוערך הנזק בגין האירוע בשנת 98' בסכום של 438,907 ₪, והנזק בגין האירוע בשנת 99' בסכום של 538,489 ₪. בשלב ראשון צרפה התובעת חו"ד נוספת של השמאי אייל, אולם בסופו של דבר ויתרה על העדתו.

עיון בשמאות זו ובחוה"ד של רוי"ח עטרי מראה סכומים שונים לחלוטין. כך למשל טען רוי"ח עטרי למלאי מצרכים אשר נרכש בחודשים יולי ואוג' 98', שהושמד עפ"י הצהרת התובעת, בסכום של 100,000 ₪ בעוד שבחוה"ד של השמאי אייל נטען כי המלאי שניזוק מגיע לסכום של 604,123 ₪.

רוי"ח עטרי טען לתשלום משכורות לעובדים בסך 220,000 ₪ ואילו השמאי טען כי שכר העובדים ששולם בעונת הקיץ 98' מגיע לסכום של כ-430,000 ₪. אי התאמה זו קיימת גם באשר לאירוע הנטען לשנת 99'. לא ניתן כל הסבר לשוני המהותי שבין המספרים. שוני מהותי זה מעמיד כשלעצמו בסימן שאלה את הממצאים אליהם הגיע רוי"ח עטרי.

כפי שכבר ציינתי לעיל, אין כל בסיס לטענת התובעת על פיה מדובר בנזקים שנגרמו במשך תקופה של חודשיים לאחר הימים בהם זוהמו החופים. לכן, אין כל נפקות לחישובים אשר נערכו ע"י רו"ח עטרי המתייחסים לתקופת נזק של בין חודשיים וחצי לשלושה חודשים, כפי שאישר רו"ח עטרי בעדותו (עמ' 148 לפרו'). רו"ח עטרי אישר כי אם תקופת הפגיעה לא היתה חודשיים וחצי אלא חודש למשל צריך להפחית את המספרים באותו יחס: "תאורטית זה נכון" (עמ' 153 לפרו'). מתשובה זו עולה כי החישובים אשר נערכו ע"י רו"ח עטרי, הן לשנת 98' והן לשנת 99', אינם מתייחסים לתקופה רלוונטית. גם אם ניתן היה לומר כי יש להתאים את החישובים אשר נערכו לתקופה של חודשיים וחצי לתקופה של 3 שבועות לכל היותר - אין מקום לתחשיבי הנזק אשר נערכו ע"י המומחה מטעם התובעת.

א. המלאי:

בחוות הדעת צוין כי נגרם נזק של 100,000 ₪ בשנת 98' בגין מלאי מצרכים במזנונים לחודשים יולי-אוג' 98' לפי קניות חודשיות. רו"ח עטרי ציין כי החברה הצהירה בפניו שהמלאי התקלקל והושמד. לא ניתן לקבל נתון זה כנתון המייצג את המלאי אשר היה במזנון התובעת בעת האירוע בשנת 98'.

בחקירתו הנגדית העיד רו"ח עטרי כי הוא לא היה רו"ח של חברת מציצים 98' בע"מ אשר הפעילה את המזנון לפני התובעת, לכן לא ביקר באופן שוטף את החומר שלה ולא את המאזנים שלה. כאשר ערך את חוות הדעת היו בפניו כרטיסי החשבון, המסמכים והניירות אשר הובאו לו ע"י התובעת.

רו"ח עטרי נשאל אם הוא יכול להראות לבימ"ש את הרכישות והמכירות של התובעת בחודשים יולי-אוג' 98' ולציין מתי נמכר כל מוצר שנקנה ותשובתו לכך היתה שלילית. לדבריו, אפשר כמובן לראות שהיתה קניה אבל אי אפשר לראות מתי מוצר מסוים נמכר. כמו כן נשאל המומחה אם הוא מסוגל לומר לגבי מוצר מסוים אשר נרכש במהלך אותם חודשים שצוינו בחוות הדעת - האם המוצר נמכר לפני שהחוף נסגר או בשלב מאוחר יותר. תשובתו היתה: "אני יכול רק להגיד לפי המסמכים, שהנתון הזה או המוצר הזה נקנה ונמצא בחזקת החברה. מה קרה לו לאחר מכן, אני לא יכול לדעת". (עמ' 131 לפרו').

לפי עדותו מדובר במוצרים שונים כגון: חומוס, טחינה, גבינות, בשר, עוגות, ארטיקים, בשרים, ירקות טריים, משקאות וסיגריות.

בתשובה לשאלות בימ"ש אישר המומחה כי אותו סכום של 100,000 ₪, אשר צוין כמלאי שהושמד, מהווה סכום ממוצע רכישות חודשיות של התובעת לפי המסמכים שהיו בפניו.

עוד אישר המומחה כי אין אפשרות לדעת מה המלאי בנקודת זמן מסוימת אם לא סופרים אותו ובפועל לא בוצעה על ידו ספירה (עמ' 136 לפרו').

התברר במסגרת החקירה כי מאחר ולא נערכה על ידו ביקורת לספרי החברה בשנת '98, אין ביכולת המומחה לדעת האם המסמכים אשר היו בפניו נותנים אכן תמונה אמיתית לגבי הרכישות והמכירות באותה שנה (עמ' 187 לפרו'). לדבריו, היתה סחורה שהוחזרה והחשבוניות בגינה לא הועברו בהנהלת החשבונות ולכן הנתונים מסתמכים על הערכות **"אני מצטער שאני לא יכול לתת לכם נתונים מדויקים כיוון שהחברה הזו לא בוקרה ולא סוקרה ולא היו נתונים מסודרים..."** (עמ' 137 לפרו').

רו"ח עטרי נשאל כיצד גזר את שווי המלאי אשר הושמד מאותם נתונים שהיו בידו בדבר מוצרים שנרכשו ע"י התובעת. תשובתו היתה כי הוא בדק נתונים מתוך הנהלת החשבונות. אולם, בסופו של דבר אישר העד כי מדובר בהערכה ואין בידו מספר מדויק. רו"ח עטרי נשאל אם לאחר שהעריך את הרכישות אשר נערכו בפרק זמן מסוים, לקח בחשבון גם מכירות שהיו באותה תקופה, או שהנתון היחיד שיש בפניו זו הערכת הקניות. התשובה היתה **"הנתון היחיד שיש לנו זה הערכה של הקניות"**.

מכאן, ברור כי אותו נתון של מלאי בסך 100,000 ₪ הינו נתון מוערך של קניות בלבד. אין מדובר במלאי שכן לא נלקחו בחשבון מכירות אשר בוצעו לפני מועד האירוע באוג' 98.

יתרה מזאת, את עובדת השמדת המלאי ביסס רו"ח עטרי על הצהרת התובעת כפי שצוין על ידו בחוות הדעת.

מחומר הראיות אשר בפני נראה כי לא היתה הצהרת בעלים ממשית בנושא השמדת המלאי.

במסגרת חקירתו הנגדית נשאל כהן אם יש לו או אם נתן לרו"ח עטרי את רשימת המלאי שהושמד. תשובתו היתה: **"אני לא נתתי, ישבה הגב' מזל אצל ציון עטרי והוא שלח את הנציגה שלו שעובדת במשרד שלו. הם הלכו ורשמו ועשו בדיקה."**

ש. ויש רשימה כזו גם אצל רו"ח עטרי יש רשימה כזאת?

ת. בהחלט.

ש. ואנו נוכל לקבל אותה?

ת. לפי מה הוא הגיע לחישוב? לפי האוויר? (עמ' 15 לפרו').

עדותו של רו"ח עטרי בעניין זה היתה שונה. לדבריו, נתנה לו ע"י התובעת הצהרה או רשימה של מוצרים שהושמדו. לפי הצהרה זו קבע את הנתון של מלאי שהושמד בסך 100,000 ₪:

"מכיוון שאיני יודע ולא ספרתי ולא הייתי במקום על מנת לספור את הדברים שהושמדו, אז אני לא יכול לדעת מה הושמד". (עמ' 133-132 לפרו').

העד אישר כי את אותה הצהרה קיבל כנכונה (עמ' 134 לפרו').

עדותו של כהן בדבר עריכת רשימת מלאי שהושמד בהשתתפות ופיקוח מטעם רו"ח עטרי נסתרה לחלוטין בחקירתו הנגדית של רו"ח עטרי.

רו"ח עטרי אישר, כאמור, כי הוא לא נכח במעמד השמדת המלאי.

כאשר הופנה רו"ח עטרי לעדותו של כהן על פיה נכחה נציגה שלו בעת ההשמדה, ענה כי כהן לא העיד כך וכי עדות זו אינה הגיונית, שכן הוא קיבל את הנתונים רק ביוני או יולי 99' ולכן לא יתכן שנציגה שלו היתה אצל התובעת בשנת 98'.

בסופו של דבר אישר רו"ח עטרי כי בשנת 98' לא הוא ולא נציגה שלו ערכו רשימה של מלאי שהושמד אלא קיבלו הצהרה של התובעת בלבד. גם בשנת 99' לא נכח בחוף על מנת לראות את המלאי שהושמד.

מכאן עולה בבירור כי אין כל ממש בטענת התובעת על פיה נבדק המלאי שהושמד בשנת 98' ובשנת 99' ע"י משרד רוה"ח. מדובר לכן בהצהרה חד צדדית של התובעת בלבד אותה קיבל רוה"ח כנכונה.

ניתן היה להניח כי אותה רשימה של המלאי המושמד אשר נערכה בדיעבד, תמצא בידי התובעת או בידי רו"ח עטרי. אולם, אותה רשימה אינה קיימת.

כאשר התבקש רו"ח עטרי במהלך החקירה הנגדית להציג את רשימת המלאי שהושמד אשר נמסרה לו ע"י התובעת, טען כי היא אינה ברשותו כרגע. לדבריו, הרשימה לא ברשותו שכן מנהל התובעת רצה לבדוק ולראות את הרשימה לאחר עדותו והוא מסר אותה לכהן. כאשר נשאל רו"ח עטרי אם אין לו העתק של הרשימה, טען: **"אני לא השארתי את הרשימה אצלי מכיוון שהרשימה נעשתה יחד איתו (כהן - ד.ק.) והוא עשה את הרשימה הזו, זאת אומרת נציגים שלו עשו את הרשימה ולקחו את הרשימה על מנת לבדוק משהו ברשימה הזו".** את הרשימה אין הוא יכול להראות **"אני לא יכול להמציא אותה כיוון שאיננה ברשותי"**. (עמ' 141-140 לפרו')

קשה מאד לקבל כאמינה את עדותו של רו"ח עטרי כי אין לו העתק מהרשימה שכן מסר אותה לבדיקה למר כהן אחרי עדותו.

מתעורר לכן סימן שאלה משמעותי באשר לעצם קיומה של אותה רשימה או הצהרה מטעם התובעת, על פיה נקבע הנתון בדבר שווי המלאי שהושמד.

מקובלת עלי גם טענתו של ב"כ איגוד ערים בסיכומיו על פיה, אם אכן היתה רשימה או הצהרה, עולה השאלה מדוע בחר רו"ח עטרי להשתמש בנתוני כרטסת הקניות החודשיות. אין ספק כי לרו"ח עטרי לא היה הסבר של ממש לשאלה זו.

רו"ח עטרי נשאל אם הוא מסכים שאם יש רשימת מלאי שהושמד בפועל אשר הוכנה ע"י התובעת, הדבר המדויק ביותר הוא להתבסס על רשימה זו. לכך ענה: **"נכון אם יש רשימה מדויקת, זה הדבר המדויק ביותר לומר עליו שזה המלאי שהושמד"** (עמ' 198 לפרו').

פגם נוסף בחווה"ד הוא העובדה שרו"ח עטרי לא הפריד בין סוגי המלאי השונים אשר נרכשו עבור המזנון.

המומחה אישר כי הוא יודע שהתובעת קנתה מוצרים שיש להם אורך חיים שונה ואילו בחוות דעתו התייחס לכל המוצרים יחד. התברר כי במלאי נכללים מוצרים כגון לחם, חלב וירקות שהשימוש בהם הוא יומיומי וסביר ביותר להניח כי נמכרו בסמוך למועד רכישתם לפני האירועים בשנת 98 ו-99. כך עולה במפורש מעדותו של כהן אשר אמר כי לחם, למשל, נקנה כל יום וירקות נרכשו על ידי התובעת מדי מספר ימים. מוצרים אלה לא הופרדו על ידי רו"ח עטרי והתחשיבים נעשו באופן גורף, תוך התייחסות לכל המוצרים שנרכשו. (ראה חקירתו של כהן באשר לדרך רכישת הסחורה בעמ' 15 ו-16 לפרו', שם אישר במפורש כי לחם וסחורה טרייה כגון ירקות נרכשו כל יום וגבינה לבנה כל שבוע או שבועיים).

במסגרת המוצרים שנרכשו היו גם בשר ודגים אשר הוקפאו, לפי עדותו של כהן, לתקופה של חודש-חודשיים.

לא ניתן ע"י רו"ח עטרי כל הסבר מדוע כלל בתחשיביו גם מוצרים אלה, אשר נרכשו בימים סמוכים לאירועים ולא היתה למעשה כל הצדקה להשמיד אותם לאחר שהוקפאו.

עוד התברר במהלך החקירה הנגדית, כי לא נערכה ע"י רו"ח עטרי כל הפרדה בין רכישות שהתבצעו עבור המזון לבין רכישות עבור אולם האירועים של התובעת.

בחקירתו הנגדית אישר רו"ח עטרי כי הוא ער לכך שהופעל במקום גם מזון וגם אולם אירועים. עוד אישר כי כל המכירות והקניות עליהן דיבר התייחסו לשני סוגי הפעילות, שכן לדבריו **"במסמכים, בחלקם היה אפשר להפריד, חלקם אי אפשר היה להפריד"**. לא היתה לעד תשובה ברורה באשר לשאלה האם אכן עשה הפרדה לגבי אותם מוצרים אותם יכול היה להפריד. בסופו של דבר הסתפק בתשובה: **"אדוני רוצה תשובה שאני לא יכול להמציא לו את זה כרגע, אבל אם אדוני יבוא למשרדי וישב על הניירות אני אפתח את הכרטיס ואני אראה לאדוני"** (עמ' 155 לפרו').

כלומר, עולה במפורש כי המומחה מטעם התובעת לא ערך במסגרת חוות דעתו כל הפרדה של ממש בין המזון לבין אולם האירועים. לכן אין כל אפשרות להתייחס לחישוביו ולתייחס אותם באופן ספציפי לנזקים הנטענים לגבי המזון.

המסקנה היא כי אותו סכום של 100,000 ₪, בו נקב רו"ח עטרי בחוות דעתו כסכום המייצג את המלאי שהושמד, אינו נתון המשקף נזק אמיתי. מדובר כאמור ברכישות בלבד ולא בחישוב של מלאי, נכללו מוצרים כגון סיגריות ומשקאות קלים שאינם מתכלים, לא נבדקו המוצרים הנרכשים מדי מספר ימים, והסכום כלל גם רכישת מוצרים כגון בשר ודגים שנרכשו בסמוך לאירועים ונשמרו בהקפאה. זאת מעבר לעובדה כי לא נעשתה כל הפרדה בין המלאי אשר נרכש עבור המזון ועבור אולם האירועים.

מקובלת עלי חוות דעתו של המומחה מטעם איגוד ערים והצדדים השלישיים, רו"ח זיתוני אשר אסף את הנתונים מספרי התובעת וערך הפרדה בין סוגי המוצרים השונים.

רו"ח זיתוני ערך השוואה של שיעור צריכת החומרים ממחזור הכנסות התובעת בשנים

98, 99 ו-2000, והגיע למסקנה כי עפ"י שיעור צריכת החומרים לא יתכן שהושמדו פרטי מלאי בכמויות והיקפים כספיים כפי שנטען בחוות דעתו רו"ח עטרי. במיוחד מקובלת עלי מסקנתו כי אין סבירות בנתון של השמדת מלאי בסך 100,000 ₪ בשנת 98, שהינו שווה ערך לרכישות מוצרי מזון וחומרי גלם בתקופה של 40 ימים ולהיקף הכנסות בסך של כ- 217,000 ₪, ובנתון של השמדת מלאי בסך 130,000 ₪ שהוא שווה ערך לרכישות מוצרי מזון וחומרי גלם בתקופה של 56 ימים והיקף הכנסות כולל של כ- 317,000 ₪. זאת בהתחשב בעובדה כי חלק ניכר מפרטי המלאי נרכשים אחת ליום או ליומיים, וכי אין נתונים אלה תואמים את היקפי ההכנסות אשר היו לתובעת באותה תקופה.

ב. הרווח על המלאי:

לא היה לרו"ח עטרי כל הסבר כיצד גזר את הנתון של רווח גולמי על המלאי בשיעור 50%. די להסתפק בדבריו כי עשה הערכה כללית שאינה מדויקת כדי להפוך נתון זה ללא רלוונטי.

זאת מעבר לעובדה כי לא קיבלתי כאמור לעיל את הנתון בדבר השמדת מלאי בשווי 100,000 ₪ בשנת 98 ו- 130,000 ₪ בשנת 99.

ג. משכורות לעובדים:

רו"ח עטרי טען בחוות דעתו כי נגרם לתובעת נזק בגין תשלום משכורת ל- 20 עובדים בין אוגוסט לאוקטובר, לאור העובדה כי התובעת קיוותה שבכל יום יוסדר הנושא. קביעה זו התייחסה הן לשנת 98 והן לשנת 99.

מתוך חקירתו הנגדית של רו"ח עטרי עולה כי אין לקביעה זו כל יסוד.

לדברי רו"ח עטרי, נעשתה על ידו רשימה בהתאם להצהרת התובעת מי מאותם עובדים שייך לאולם האירועים ומי מהם עבד במזנון. גם אותה הצהרה של התובעת לא היתה בידו אלא שהיא מצויה, לטענתו, במשרד.

לאחר מכן נשאל המומחה במפורש כמה עובדים הועסקו סה"כ אצל התובעת ולטענתו היו כ- 24 עד 25 עובדים.

רו"ח עטרי נשאל ע"י בימ"ש אם עפ"י עדותו עבדו 20 עובדים במזנון ורק 4 עובדים באולם האירועים. תשובתו לכך היתה כי אכן עבדו 20 עובדים במזנון, אם כי חלקם עבדו בעבודות חלקיות ולא במשרה מלאה ולכן יש גם משמרות.

בסופו של דבר חזר ואישר רו"ח עטרי כי 20 עובדים היו במזנון ורק 4 באולם אירועים. עדות זו אינה אמינה ואינה סבירה על פניה.

אין כל הגיון בטענה כי התובעת המשיכה להחזיק 20 עובדים במשך תקופה של חודשיים, לשם הפעלת מזנון אשר היה לטענתה סגור. אין לכן ספק כי אותם עובדים להם שולמה משכורת עבדו במקום אשר הופעל ע"י התובעת - בין במזנון ובין באולם האירועים.

מקובלת עלי בענין זה הפנית ב"כ איגוד ערים בסיכומים, לעובדה כי על פי החישוב מתברר כי כל אחד מ- 20 העובדים אשר עבד במזנון השתכר לא פחות מ- 5,500 ₪ בשנת 98 ולא

פחות מ- 5,750 ₪ בשנת '99. זאת כאשר החישוב נעשה על סמך הנתונים בדבר תשלום המשכורות לחודשיים בחוות הדעת של רו"ח עטרי (סעיפים 6(ד) ו- 7(ד)).
סכומים אלה מעידים אכן כי מדובר בעובדים קבועים ולא בעובדים מזדמנים או עובדים במשמרות.

איני מקבלת גם את גרסתו הנוספת של רו"ח עטרי, כי בתקופת הסגירה הנטענת הועברו 19 עובדים מתוך 20 עובדי המזנון לעבוד באולם האירועים בציפייה שאולי יהיו אירועים (עמ' 158 לפרו').

רו"ח עטרי לא ידע לומר אם אותם עובדים שאכן עברו בפועל למזנון ושולמה להם משכורת עבדו שם בפועל.

כאשר נשאל רו"ח עטרי אם יתכן שהשתמשו באותם 19 עובדים אותם ניידו, לטענתו, לאולם האירועים, ענה "יכול להיות שהשתמשו בהם גם בפועל, כן". (עמ' 189 לפרו').
אם אכן עבדו, הרי שאין כל הצדקה לראות בתשלום המשכורת בגדר נזק.

אין לכן מקום לטענת התובעת על פיה נגרם לה נזק בגין אותם 20 עובדים, להם שילמה משכורת בחודשים אוגוסט עד אוקטובר, הן בשנת '98 והן בשנת '99.

ד. חיוב בשכר דירה וארנונה לתקופה של 3 חודשים:

כפי שכבר ציינתי לעיל, אין כל מקום לחישוב אשר ערך רו"ח עטרי לתקופה של 3 חודשים. בכל מקרה העיד רו"ח עטרי בסופו של דבר כי לא נעשתה על ידו כל הפרדה בין הוצאות הארנונה ושכח"ד של המזנון לבין הוצאות אלה בגין אולם האירועים.
מכרטסת הנהלת החשבונות, ממנה עולה במפורש כי הסכום המופיע בה זהה לשכח"ד המצוין בחוות הדעת, ברור כי הסכום מתייחס הן למזנון והן לאולם האירועים וכך גם לגבי הארנונה (עמ' 192 לפרו').

ה. הכנסות התובעת בתקופת הסגירה הנטענת:

בחוות הדעת מטעם התובעת לא נערכה כל השוואה לעניין הכנסותיה בשנים השונות ולא הוצג נתון כלשהו המתייחס לנושא זה, מלבד שני מסמכים שצורפו כנספחים לחוות הדעת המתייחסים לחודשים שונים בשנת '98 ובשנת '99.

רו"ח עטרי העיד בחקירתו הנגדית כי לפי מה שידוע לו סגרה התובעת את המזנון בספט' ואוק' '99 ולא היו לה כל הכנסות. הוא עצמו לא בדק טענה זו אולם לדברי התובעת לא באו אנשים בגין ההצפה. כאשר הוצגה לו כרטסת ההכנסות של החברה המתייחסת למזנון, נ/19, ממנה עולה כי היו הכנסות משמעותיות מהמזנון באותם חודשים בשנת '99,

טען: "כרטסת ההכנסות של החברה, אם תיקח אותה להיום, אין לה הכנסות לגבי התאריכים האלה". (עמ' 199 לפרו').

כאשר נשאל מדוע בשנת 99' נרשמו ההכנסות באותה כרטסת השיב כי "מכיוון שרושמים את ההכנסות בהנחה שיש הכנסות, כאשר בודקים בחברה ורואים שהחברה מצהירה שהמקום סגור ואין הכנסות אז מסדרים את זה". (עמ' 200 לפרו').

עדות זו אינה עולה כמובן עם המספרים והסכומים הנקובים במסגרת נ/19 שהיא כרטסת של התובעת. אין כל מקום לטענתו של רו"ח עטרי על פיה "החברה טוענת שאין הכנסות" כאשר טענה זו סותרת את הנתונים בדבר הכנסות המופיעים במסמכיה.

בעניין זה מקובלת עלי חוות דעתו של רו"ח זיתוני אשר הגיע למסקנה כי לתובעת היו הכנסות בחודשי הסגירה הנטענים, וכי הכנסות אלה היו דומות בממוצע רבעוני בכל השנים 98', 99' ו-2000 (עמ' 14 לחוות הדעת).

לאור כל האמור לעיל, אין לקבל את חוות דעתו של רו"ח עטרי ולא ניתן לבסס עליה ממצא כלשהו בדבר הנזקים הנטענים אשר נגרמו לתובעת.

3. חוות הדעת מטעם רו"ח זיתוני

לאור קביעותי לעיל, אין למעשה צורך להדרש באופן מפורט לחוות דעתו של רו"ח זיתוני אליה התייחסתי במספר סעיפים לעיל. עם זאת, ברצוני לציין כי חוות דעתו היתה חו"ד מקצועית ומפורטת ונערכה תוך הסתמכות מלאה על הנתונים הכספיים של התובעת, תוך עריכת ההפרדות הנדרשות במידת האפשר.

יתרה מזאת, מקובלת עלי בדיקת רו"ח זיתוני של הנתונים ההשוואתיים ברבעון של יולי עד ספט' בשנים 98', 99' ו-2000, שכן מדובר בעסק עונתי אשר פעילותו העיקרית היא בחודשי הקיץ.

בעניין זה אין מקום לטענת התובעת על פיה לא לקח רו"ח זיתוני בחשבון אירוע אשר ארע בשנת 2000. טענה זו בדבר אירוע פגיעת זיהום מזוט בחוף מהווה קודם כל הרחבת חזית אשר לא הותרה ע"י בימ"ש במהלך הדיון. יתרה מזאת, אין לאירוע זה כל רלוונטיות שכן הוא ארע בחודש מאי, מחוץ לעונת הרחצה.

בחווה"ד של רו"ח זיתוני, אשר התבססה כאמור על השוואת הרבעונים, נקבעו מספר מסקנות העולות באופן ישיר מהנתונים האמיתיים של התובעת ובין היתר:

- היקפי ההכנסות של התובעת בין יולי לספט' 98', 99' ו-2000 דומים ולא היתה ירידה בהיקף ההכנסות בתקופה הנתבעת.

- שיעור הוצאות שכר העבודה ביחס למחזור ההכנסות בתקופות הרלוונטיות לתביעה זהה לשנת 2000.

- ממצאי התובעת בדבר היקפי הקניות והמלאי אינם סבירים שכן לא ייתכנו הכנסות בהיקפים שנמצאו ללא צריכת החומרים.

עדותו של רו"ח זיתוני והמסקנות בחוות דעתו מקובלות עלי ומעידות כי לא נגרמו לתובעת נזקים בגין האירועים נשוא כתב התביעה, הן בשנת '98 והן בשנת '99.

4. אי הוכחת הנזק הנטען בכתב התביעה

מקובלות עלי טענות ב"כ הנתבעים בסיכומים על פיהן לא הוכיחה התובעת את הנזקים הנטענים על ידה.

הלכה היא כי התובע חייב להוכיח במידת ודאות סבירה את הנזקים ואת שיעור הפיצויים הנדרש. ראה לעניין זה ע"א 355/80 **אניסימוב נ' מלון טירת בת שבע**, פד"י לה(2) 800 בעמ' 806.

אין המקרה הנוכחי מתאים למתן פיצוי עפ"י אומדנו של בימ"ש. מדובר בתביעה בגין אובדן רווחים והכנסות אשר נגרמו לכאורה בגין סגירת החוף. בידי התובעת היו כל הנתונים הרלוונטיים ולכן לא היה כל מקום לנתונים המוערכים ומשוערים אשר ננקבו ע"י המומחה מטעם התובעת במסגרת חוות דעתו.

כפי שציינתי לעיל, ניתן היה לבחון את הנתונים הכספיים של התובעת, כפי שעשה רו"ח זיתוני במסגרת חוות דעתו. בחינת הנתונים בדרך הנכונה הביאה כאמור למסקנה כי לא נגרמו לתובעת נזקים בגין האירועים הנטענים.

5. האחריות בגין האירוע בשנת '99

בכתב התביעה נאמר, כאמור, כי ביום 19.8.99 הכריז משרד הבריאות פעם נוספת על סגירת חוף הילטון וחופים אחרים בגין זרימת שפכי ביוב בכמות אדירה למימי החופים. נטען כי משרד הבריאות הורה על סגירת החופים, כולל החוף נשוא התביעה, עקב זיהום תת קרקעי של המים אשר התבטא בכמות אדירה של חיידקי קולי צואתי. טענת התובעת היתה כי נודע לה שמדובר במחדלים מתמשכים וכוללים של הנתבעים אשר אינם מתחזקים את צינורות הביוב ובעיקר מדובר בצינור ביוב ישן של העיריה. לדעת התובעת, התרשלו הנתבעים, כאמור, בכל הקשור לטיפול בביוב זה. במהלך הדיון לא הובאו ראיות נוספות מטעם התובעת בעניין האירוע משנת '99 מעבר לאמור בכתב התביעה.

בתצהירו חזר כהן על האמור בכתב התביעה.

בסיכומיו חזר ב"כ התובעת על טענותיה הכלליות של התובעת, על פיה לא תיחזקו הנתבעים את צינורות הביוב העירוניים והחיבור ביניהם לבין צינורות הביוב של איגוד ערים, במיוחד מתחת לרחוב הירקון בסמוך למלון הילטון. התובעת טענה בסיכומים כי התברר שמדובר בעיקר בצינור ביוב ישן של העיריה. התובעת ייחסה לנתבעים טיפול רשלני בביוב העירוני ובחיבורים. בעניין זה הפנה ב"כ התובעת לדו"ח משרד הבריאות

אותו ציינתי לעיל ממנו עולה, לדבריו, כי אין מחלוקת שהיתה זרימה של ביוב לים בחופי הילטון ושרתון בין ה- 18.8.99 לבין 31.8.99 ואין גם מחלוקת כי משרד הבריאות הורה על סגירת החופים בתקופה זו של זרימת הביוב לים.

עוד הפנה ב"כ התובעת לסיכום דיון אשר התקיים ב- 30.8.99 במשרד הבריאות, בו נאמר כי בשוחה B21 נמצא קשר פיזי בין צינור הביוב הישן, שהוא לכאורה מבוטל, לבין קו הביוב של איגוד ערים. ההפרדה נעשית ע"י קיר שמעליו יכולים, לדבריו, לגלוש עודפים של ביוב לתוך קו הביוב הישן ולהיפך.

באותו דו"ח גם נאמר כי הדיונים והנתונים שהצטברו מצביעים על מערכת הביוב העירונית והאזורית של איגוד ערים דן כמקור לזיהום החופים.

המהנדסת המחוזית דרשה מהנתבעים לבצע חסימה מוחלטת של הקשר בין קו הביוב הישן השייך לעיריה לבין קו איגוד ערים, לבצע בדיקה פנימית של מצב הקו הישן ולאטום את קו הביוב הישן.

עוד הפנה ב"כ התובעת לעדותו של אריאב מטעם איגוד ערים, אשר תאר את צינור הביוב העירוני כצינור ישן.

כמו כן הפנה ב"כ התובעת לקטעי עיתונות וראיונות שונים אשר נערכו עם גורמים שהיו קשורים בעיריה, גורמים במשרד לאיכות הסביבה ועם מנהל מינהלת תשתיות ביוב במשרד התשתיות.

לדברי התובעת, היא רואה בנתבעים כאחראים ביחד ולחוד לאירוע הזיהום בשנת 1999.

יש לקבל את טענת התובעת, על פיה עולה מדו"ח משרד הבריאות באופן ברור כי היה אכן זיהום של מי החופים במי ביוב בין 18.8.99 לבין 30.8.99.

דו"ח זה הוגש במסגרת תעודת עובד ציבור מטעם איגוד ערים. הוא מהווה ראיה גם בהעדר חקירה נגדית של נותן התעודה, לפי הוראות סעיף 23 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א - 1971.

יש לבחון עתה את טענות כלפי כל אחד מהנתבעים באשר לאחריותם לזיהום מי החוף בשנת 1999.

מתוך חומר הראיות עולה כי לא הוכח כל קשר של איגוד ערים לאירוע הנטען בשנת 1999. בתצהיר עדות ראשית של אריאב, מטעם איגוד ערים, נאמר כי איגוד ערים לא יזם כל הגלשת שפכים לים.

אריאב העיד כי משרד הבריאות פנה הן לאיגוד ערים והן לעירית ת"א בניסיון לאתר את מקור זיהום מי הים בחוף הילטון. בעקבות פניה זו נערכו בדיקות ע"י האיגוד ונציגי משרד הבריאות מהן עולה, לדבריו, כי אין לאיגוד ערים כל קשר לאירוע וכי ככל הנראה בוצעו התחברויות של גורמים שונים לצינור הביוב הישן של עירית ת"א.

יש לפנות עתה פעם נוספת לאותו סיכום דיון אשר צורף לתעודת הציבור מטעם משרד הבריאות שהוגש ע"י איגוד ערים.

בסיכום הדיון מיום 30.8.99 עולה כי בישיבה קודמת אשר התקיימה ביום 26.8.99 הוחלט על הכנסת סמן צבעוני לשלוחת הקו הישן על מנת לבדוק את חיבורו לים.

הסמן הצבעוני התגלה, יומיים לאחר הכנסתו, במוצאי מי הקירור של מלון הילטון ובשלוחת החיבור לקו הביוב של איגוד ערים.

חפירה שנעשתה בחוף לאיתור המשך וקצהו של קו הביוב הישן לא איתרה אותו.

במהלך הישיבה ביום 30.8.99 צפו הנוכחים בסרט וידאו אשר צילם איגוד ערים.

בסיכום הישיבה נאמר כי רואים בסרט בבירור את מפלס המים הגבוה של הקו הישן של העיריה ואת הצבע הירוק הזוהר שלהם שנגרם כנראה מהסמן שהוכנס, יחסית למפלס הנמוך של הביוב בקו של איגוד ערים.

צפיתי בקלטת לפני הדיון והקלטת הוצגה גם באולם בימ"ש בעת חקירתו הנגדית של אריאב.

באותה קלטת נראה אכן המפלס הנמוך של צינור איגוד ערים לעומת המפלס הגבוה יותר של צינור העיריה הישן. כמו כן נראה קיר בגובה של כ- 2 מ' אשר חוסם את החיבור בין שני הצינורות.

במהלך חקירתו הנגדית של אריאב (עמ' 298-299 לפרו') הסביר אריאב את הנראה בקלטת. אריאב העיד כי לאחר שהועלו חשדות ע"י משרד הבריאות כי הזיהום נגרם ע"י הדלפה מצינור האיגוד, ביצע איגוד ערים צילום של השוחה הרלוונטית. בסרט רואים, לדבריו, בבירור כי הצינור של האיגוד שהוא צינור תפעולי מצוי במפלס הרבה יותר נמוך מהצינור הישן. עוד הסביר אריאב כי הבדלי הגובה בין הצינורות הם כאלה, שגם אם הצינור של איגוד ערים היה מזרים שפכים בחתך מלא, הם לא היו מגיעים לפתח הצינור הישן של העיריה שרואים בצילום.

עדות זו מקובלת עלי לחלוטין והיא תואמת גם את הנראה בקלטת.

אינני מקבלת גם את טענתה החדשה של התובעת, במסגרת הסיכומים, לפיה ייתכנו מקרים בהם קבלני ביוב עירוניים פרטיים מכניסים ביוב גולמי לנקודות הכניסה לצינור הביוב. אין ספק כי טענה זו הינה הרחבת חזית ואין היא אלא בגדר השערה ללא כל תשתית ראייתית.

יתרה מזאת, מר **מאיר דורון**, מנכ"ל עיריית ת"א לשעבר אשר העיד מטעם איגוד ערים, נשאל במסגרת חקירתו אם יש מקרים בהם קבלנים פרטיים של ביוב מכניסים את הביוב לתוך הצינורות הישנים. תשובתו היתה כי הוא מקווה שלא, שכן הקבלנים מקבלים נקודות של הכנסה ואסור להם להכניס את הביוב למערכת של איגוד ערים. מר דורון הסביר כי קבלני הביוב מתחברים אך ורק למערכת העירונית וכי העיריה אינה מאפשרת להם להזרים ביוב שלא דרך הנקודות המוסדרות במערכת העירונית (עמ' 119 לפרו').

מקובלת עלי גם עדותו של אריאב, אשר הסביר כי באזור מלון הילטון נמצאת שוחת הכניסה של המערכת העירונית לתוך מערכת איגוד ערים באמצע הכביש, ולא ניתן

להתחבר לשוחה זו ללא אישור העיריה, אישור המשטרה וחסימת רח' הירקון כולו ע"י המשטרה.

לא נטען ולא הוכח במקרה שבפני כי היתה התחברות מעין זו של קבלן כלשהו למערכת של איגוד ערים באמצעות שוחת הכניסה של המערכת העירונית. אין לכן כל מקום לטענה נוספת זו שהועלתה ע"י התובעת במסגרת הסיכומים.

אין גם מקום להפניית התובעת לסיכום הישיבה אשר צורף לדו"ח משרד הבריאות, בו נאמר כי יש לבצע חסימה של קו הביוב הישן בתוך שוחה B21 ע"י איגוד ערים - כבסיס לקביעת רשלנות כלשהי מצד איגוד ערים. אין באמור בסיכום אלא בגדר נקיטת אמצעי זהירות ולא ניתן לקבוע על סמך המלצה זו כי יש לראות באיגוד ערים כאחראי בדרך כלשהי להזרמת מי הביוב לים.

יש לחזור ולציין כי במסגרת סרט הוידאו נצפה קיר ההפרדה באותו אזור מערבי, לגבי התבקש איגוד ערים לבצע חסימה נוספת של קו הביוב הישן בתוך שוחה B21. גם במקום בו היה קיר ההפרדה נראו באופן בולט הפרשי המפלסים ולא נראתה אפשרות של ממש על פיה יכלו מי ביוב, אם היו, לגלוש מהצינור הנמוך של איגוד ערים לצינור הגבוה יותר של עיריית ת"א.

התוצאה היא כי לא הוכח כל קשר בין זיהום מי החוף לבין פעולה רשלנית כלשהי של איגוד ערים.

נראה כי האחריות לעצם האירוע מוטלת על העיריה. אמנם, בדו"ח משרד הבריאות נאמר כי הסמן הירוק אשר הוכנס לצינור העיריה לא התגלה במוצאו לים. גם חפירה לא הצליחה לאתר את המוצא של הצינור הישן של העיריה. עובדה זו אינה משנה את עצם הזרמת מי הביוב וזיהום החוף כפי שנאמר בתעודת עובד הצינור של משרד הבריאות. ההנחה הסבירה היחידה היא כי מי הביוב הוזרמו באמצעות אותו צינור ישן למי הים, שכן אין כל הסבר אחר להגעתם משנשללה האפשרות של הזרמתם לצינור העיריה ע"י איגוד ערים.

לעיריה לא היתה למעשה גרסה של ממש באשר לאירוע. עדותו של אריאב באשר להפרשי המפלסים, אשר מונעים מעבר מצינור האיגוד לצינור הישן של העיריה, לא נסתרה בחקירתו הנגדית.

כל אותן הפניות של העיריה במסגרת הסיכומים לעדותו של אריאב, בדבר קיומם של פתחי כניסה לצינור האיגוד ברח' הירקון ועובדת היות הקו הקיים של האיגוד עמוס, אין בהן כדי לסתור את עדותו של אריאב בדבר העדר אפשרות גלישה בין הצינור הישן של העיריה לבין הצינור של איגוד ערים.

יש לכן לקבוע כי האחריות על האירוע בשנת '99 מוטלת על העיריה.

לטענת התובעת לעניין סגירת החוף כתוצאה מאותו אירוע התייחסתי כבר בסעיף הקודם.

6. סיכום

התוצאה היא כי דין התביעה להדחות.

יש לציין כי הדיון בתיק זה היה ארוך ומתמשך ונגרמו לנתבעים ולצדדי ג' הוצאות רבות. לאור זאת, אני מחייבת את התובעת בהוצאות הנתבעים וצדדי ג' ובשכ"ט עו"ד בשיעור 12% מסכום התביעה כשוויה היום + מע"מ, בצרוף ריבית והפרשי הצמדה כדין מיום מתן פסה"ד ועד יום התשלום בפועל.

שכה"ט יחולק בין הצדדים בהתאם להסדר חלוקת האחריות ביניהם.

ניתן היום י"ג בניסן, תשס"ד (4 באפריל 2004) במעמד הצדדים.

לפרסום מיום 4.4.2004.